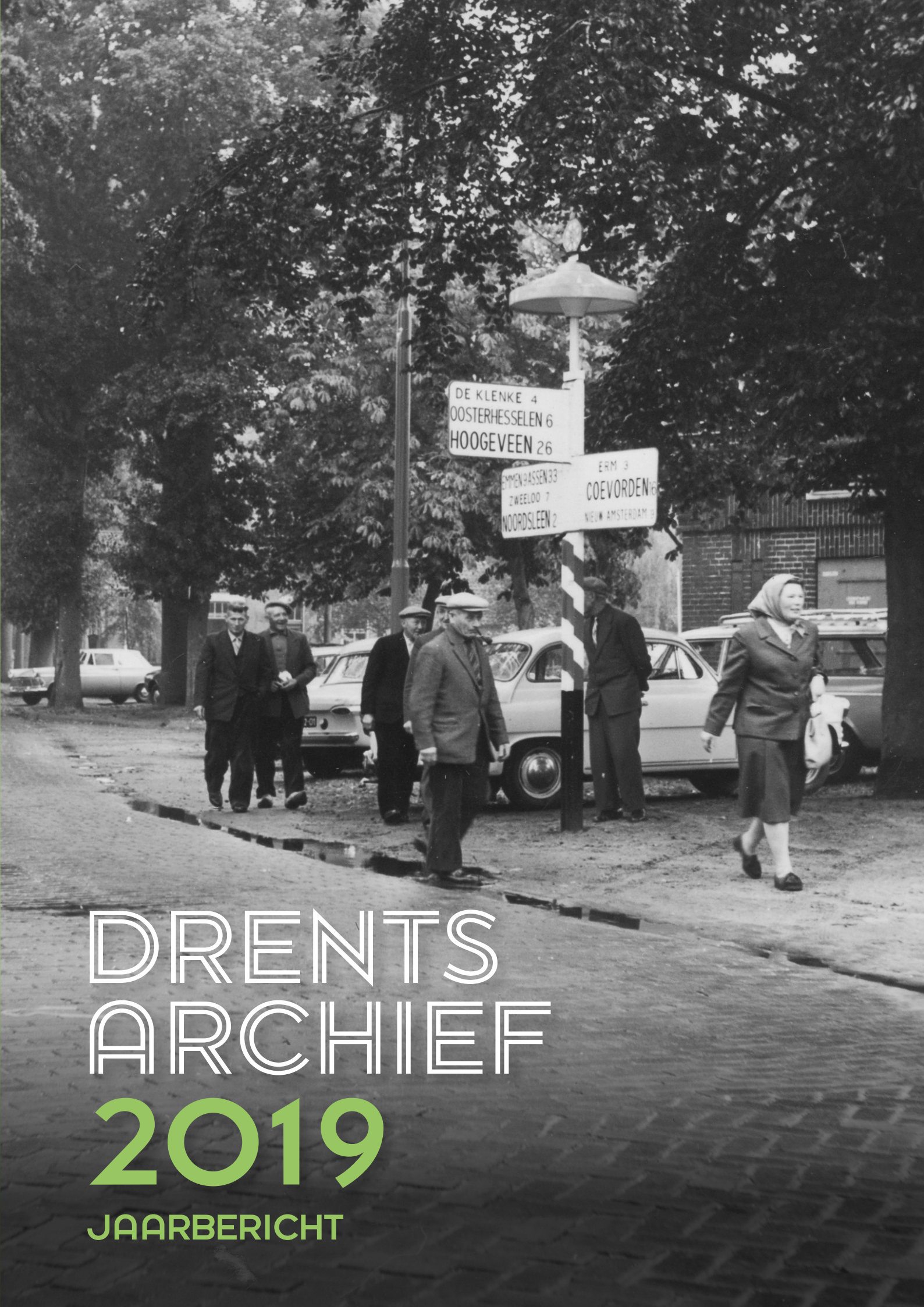

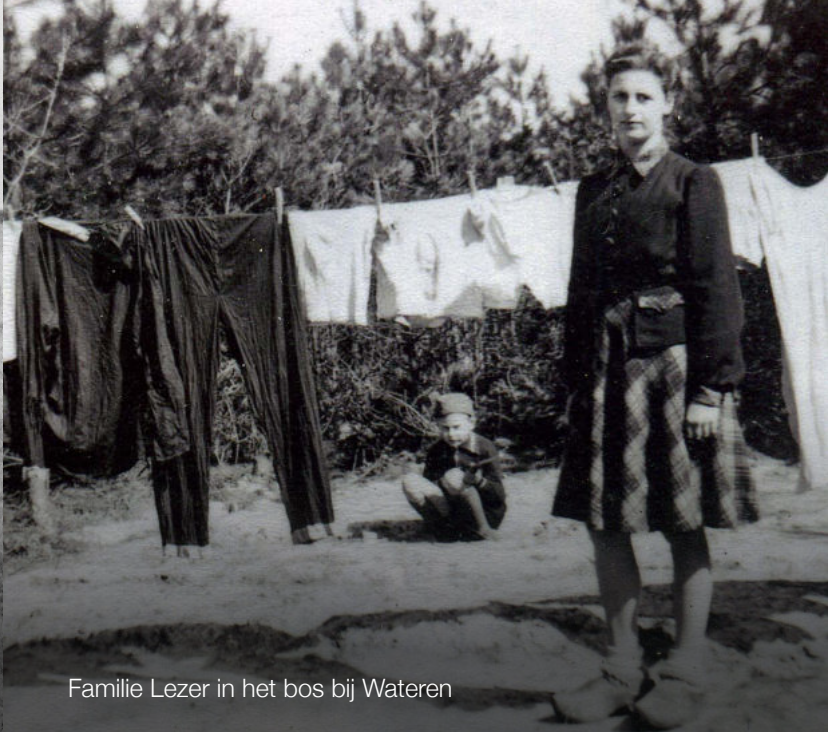
DRENTS ARCHIEF

2019

JAARBERICHT

Het meisje met koe

Familie Lezer in het bos bij Wateren

SPOTLIGHTS

DRENTS ARCHIEF IN TOP 3!

Uit het tweejaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek van de brancheverenigingen KVAN/BRAIN blijkt dat onze klanten zeer tevreden over ons zijn. Met een 8.4 (landelijk gemiddelde 8.0) staat het Drents Archief in de Top 3 van best scorende archieven in Nederland. Twee jaar geleden haalden we nog een 8.0 (tegen een landelijk gemiddelde van 7.9). Voor onze dienstverlening kregen we in 2019 zelfs rapportcijfer 9!

INNOVATIEVE EDUCATIEPROGRAMMA'S

Educatie is een belangrijk deel van onze erfgoedfunctie. In totaal hebben 7.501 leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs een educatief programma gevolgd bij het Drents Archief. Bijna 35% van de scholieren kwam in het kader van de Culturele Mobiliteit. Opvallend veel scholen in het Voortgezet Onderwijs namen zelf contact op voor een programma over de Drentse geschiedenis. Naast de vele bezoeken stond 2019 ook in het teken van innovatie. De routeapp van Spacetime Layers is in gebruik genomen, met dertig nieuwe smartphones. Met de nieuwe app kunnen leerlingen een route volgen óf een quiz spelen in onze Studio.

ZOEKTOCHT NAAR 'HET MEISJE MET KOE' GESLAAGD

Onze zoektocht naar 'het meisje met koe', de jonge vrouw op de iconische foto van het Festival van de Drentse Geschiedenis 2019, was een succes. Onze oproep werd veel gedeeld op social media en leverde niet alleen veel betrokkenheid en online bereik op maar ook de naam van het meisje! Wat bleek het geval? Op een mooie dag in 1958 wordt Jantje Dilling als volleerd fotomodel naast koe Gretha bij de boerderij van haar ouders op de gevoelige plaat vastgelegd met een emmer in de hand. De foto, gemaakt in opdracht van haar werkgever DETI, werd gebruikt in een folder. Meer dan zestig jaar later stralen Jantje en Gretha opnieuw in een folder, maar dan in die van ons Festival van de Drentse Geschiedenis!

DRENTHE IN 50 FOTO'S

In het kader van 75 Jaar Vrijheid worden in april 2020 in het gebouw van de Tweede Kamer de honderd meest aansprekende foto's uit de jaren '40-'45 tentoongesteld. Het Drents Archief begon daarom een zoektocht naar onbekende Drentse foto's uit de oorlog. Er werd gezocht door historische verenigingen en particulieren. Ook zochten we in onze eigen collecties. Een heel bijzonder verhaal is dat van familie Lezer. Dit gezin zat anderhalf jaar ondergedoken in de bossen bij Wateren en wist zo de oorlog te overleven.

Veenarbeider (collectie Dienst Landelijk Gebied)

NIEUWE PARELS

ARCHIEF HUIS OVERCINGEL IN ASSEN

Het Drents Archief ontving in 2019 het archief van Huis Overcingel in twee delen. In februari schonk de eigenaar en bewoner van het landgoed, de heer Van Lier Lels, het eerste deel van het archief. Ruim een half jaar later ontving het archief van Het Drentse Landschap, de nieuwe eigenaar, het resterende deel. De bewerking van het archief is in december afgerond, helemaal klaar voor de presentatie ervan tijdens de Dag van de Drentse Familiegesciedenis in januari 2020.

BIJZONDERE AANWINSTEN FOTOARCHIEF

We ontvingen oude afdrukken en glasnegatieven die rond 1900 gemaakt zijn door de eerste vrouwelijke amateurfotograaf van Assen, Geesina Lels-Casten. Daarnaast verkregen we een grote collectie glas- en celluloidnegatieven uit de periode ca. 1895-1930, gemaakt door landbouwconsulent J.C. van Weydom Claterbos. Uit ongeveer dezelfde periode komt de serie bedrijfs- en familiefoto's van de bedrijven Meijer, Baas en Jongepier uit Assen die ook overgedragen is aan ons archief, evenals een collectie dorps- en familiefoto's van de families Bijloo en Keizer uit Dwingeloo.

**"MOOIE LOCATIE OM
ONDERZOEK TE DOEN
NAAR JE VOORoudERS
EN GESCHIEDENIS
VAN DRENTHE"**

HARM HILLINGA

KORTJES

DE EERSTE EDITIE OPEN JOODSE HUIZEN EN HUIZEN VAN VERZET

Op 4 mei organiseerde het Drents Archief samen met Stichting Struikelstenen Assen en de Asser Historische Vereniging op vier locaties in Assen kleinschalige herdenkingsbijeenkomsten. Door de bijzondere verhalen en de enthousiaste reacties van het publiek, hebben we besloten dit in 2020 op meer plaatsen in Drenthe te organiseren.

INSTRUCTIEFILM VOOR HET MAKEN VAN PANTY'S

Het archief ontving een instructiefilm over de vervaardiging van panty's door de jonge 'Danlonmeisjes' van de Emmer kousenfabriek uit de jaren '50.

BURGEMEESTER & WETHOUDERS OP BEZOEK

We ontvingen de colleges van Burgemeester en Wethouders van elf Drentse gemeenten voor een vergadering en groepsprogramma over onze taken en werkzaamheden. We hebben ze kennis laten maken met de bijzondere archiefstukken uit hun eigen gemeente, onze dienstverlening én het e-depot. De reacties waren zeer positief. Het bezoek van de twaalfde gemeente is al vastgelegd voor 2020.

"HEEL MOOI INITIATIEF OM
ALLE GEMEENTEN UIT TE
NODIGEN 'OP HET ARCHIEF!'"

MARCO OUT

100 JAAR VOLKSVERHEFFING

Voor het derde jaar organiseerden we een cursusreeks in samenwerking met HOVO (Hoger Onderwijs Voor Ouderen) van de Rijksuniversiteit Groningen. In 2019 was dat een hoorcollegereeks over 100 jaar volksverheffing. Het burgerlijk beschavingsoffensief dat in de 19de eeuw vol op stoom kwam, heeft zeker in Noord Nederland duidelijke sporen nagelaten. In Drenthe, Overijssel en Friesland zijn de 'Koloniën van Weldadigheid' hiervan de meest zichtbare uiting.

FESTIVAL VAN DE DRENTSE GESCHIEDENIS

Als voorbereiding op het Festival van de Drentse Geschiedenis organiseerden we een druk bezochte inspiratiebijeenkomst waar maar liefst 25 organisaties waren vertegenwoordigd. Het Festival zelf in oktober trok meer dan 4.000 geïnteresseerden in de hele provincie. Het Drents Archief coördineerde de verschillende activiteiten en verzorgde de promotie van het Festival.

DRUKTE DOOR BOUWDOSSIERS

De papieren bouwvergunningen (1905-2010) van de gemeente Assen (1905-2010) zijn overgebracht naar het Drents Archief, hiermee is ook een nieuwe vorm van dienstverlening een feit. Steeds meer mensen komen naar de Digilounge om de tekeningen van de gemeente Assen op te vragen en in te zien. Via de speciale knop op de homepage van drentsarchief.nl kunnen bezoekers van tevoren een dossier reserveren.

MOOIE OOGST NIET-WEGGOOIENDAG

Begin mei werd de actie Niet-weggoaien! georganiseerd met als doel om documenten uit de oorlogsjaren die nu nog thuis op zolder liggen te bewaren voor de toekomst. We zijn vooral geïnteresseerd in 'egodocumenten'. Dit jaar leverde dat een interessante oogst op, waaronder een dagboek en het persoonlijk archief van een medewerker van de Politieke Opsporingsdienst uit 1945. Journalist en auteur Pauline Broekema vertelde tijdens een lezing in de Studio hoe zij gebruik maakt van persoonlijke documenten in haar werk.

FILMCOMPILATIE VOOR DEMENTERENDE OUDEREN

Het Drents Archief maakte diverse bijzondere montages met historische filmbeelden. Voor dementerende ouderen in het verzorgingscentrum De Tangenborgh maakten we een compilatie van dorpsbeelden uit Klazienaveen.

2.2 MILJOEN DRENTSE AKTEN

Op de meest bezochte website van het Drents Archief, alledrenten.nl, werden 900.000 scans bekeken van geboorten, huwelijken, overlijdens en andere bronnen. Op de landelijke website wiewaswie.nl, waar dezelfde informatie te vinden is als op alledrenten.nl, werd maar liefst 1.352.894 keren een digitale Drentse akte bekeken. Over het hele jaar, verspreid over deze twee websites waren dat 2.2 miljoen Drentse akten.

Foto: Evelien van Everdingen, Fré Strating, Henk Jumelet en Corinne Rodenburg

Foto: Sake Elzinga en Cees Bijl
Fotograaf: Karin Broekhuijsen

PROJECTEN

75 JAAR VRIJHEID

In 2019 is gestart met het project 'Het oorlogsdagboek van Drenthe'. De nadruk in dit project ligt op het educatieve programma waarin leerlingen met waargebeurde verhalen recht in hun hart worden geraakt. Scholieren maken kennis met Harrie, Truus, Benno en Jo en kruipen in de huid van deze kinderen die de oorlog in Drenthe zelf meegemaakt hebben. Hierbij wordt gebruik gemaakt van augmented reality (AR) technieken. Daarnaast komt er in het herdenkingsjaar een podcast, een serie publieksactiviteiten, een hotspot en onderzoeksgids.

SYMPOSIUM RUILVERKAVELLEN

Gedeputeerde Henk Jumelet en Evelien van Everdingen, directeur van Prolander, hebben op 16 mei de fotocollectie van de voormalige Dienst Landelijk Gebied (DLG) officieel online gezet. Dat deden zij tijdens het druk bezochte symposium over een eeuw ruilverkavelen in Drenthe. Na jaren van selecteren, scannen en beschrijven door een team van vrijwilligers, onder leiding van Fré Strating, is nu een collectie van ruim 4.000 foto's te bekijken op drentsarchief.nl. Ter ere van de fotocollectie heeft de Drentse Historische Vereniging een speciale editie van het kwartaalblad Waardeel uitgebracht. Ook is een documentaire over honderd jaar ruilverkavelen in Drenthe gemaakt, die is uitgezonden door RTV Drenthe. De documentaire was de hele maand september ook te zien in het Drents Archief.

SAKE ELZINGA, EEN VAN DÉ DRENTSE FOTOGRAFEN 40 JAAR IN HET VAK

In deze tijd waarin er steeds minder mag en kan met foto's (vanwege wetgeving rond auteursrecht en privacy) is het voor het Drents Archief van essentieel belang om rechtenvrije fotocollecties te verwerven, duurzaam op te slaan en te ontsluiten zodat iedereen de beelden kan raadplegen. In 2019 zat fotograaf Sake Elzinga veertig jaar in het vak en vierde hij zijn zestigste verjaardag, een mooi moment dus om zijn collectie over te dragen aan het Drents Archief. De collectie (1978-2018) laat tal van facetten van het culturele en economische leven van Drenthe zien en is hiermee zeer geschikt voor allerlei maatschappelijke toepassingen. Op het Festival van de Drentse Geschiedenis was al een portrettengalerij van Elzinga te zien. Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum verzorgde de uitgave van *De Zilvermijnen van Drenthe, de jaren '80 in foto's door Sake Elzinga*. De boekpresentatie vond in het Drents Archief plaats. In 2020 volgt de overdracht van de foto's, een workshop en symposium.

BEREIKT IN 2019

Erfgoededucatie	7.501 leerlingen
Digilounge en studiezaal	4.315 bezoekers
Publieksactiviteiten en evenementen	meer dan 100 activiteiten met 3.536 deelnemers
Historisch vergaderen/ historisch huwelijk	63 groepen met 1.035 bezoekers, 1 huwelijk
Groepsbezoek	41 groepen met 865 deelnemers
Totaal aantal bezoekers	17.252 bezoekers
Totaal aantal online bezoeken	667.289

“HET COLLEGE VAN EMMEN
HEEFT GISTEREN EEN
HEEL PLEZIERIGE DAG
DOORGEBRACHT IN HET
DRENTS ARCHIEF MET DE
RONDLEIDING EN FILMPJE
OVER DE ONTWIKKELINGEN
VAN EMMEN NA WO2”

MARIUS VROOM

IN 2019 WERDEN ER MOOIE, INNOVATIEVE EN BIJZONDERE PROJECTEN GEREALISEERD DANKZIJ FINANCIËLE BIJDRAGEN VAN:

- Prins Bernhard Cultuur Fonds Drenthe
- Provincie Drenthe
- Gemeente Assen
- Gemeente Hoogeveen
- Gravin van Bijlandt stichting
- BSP fonds
- Rabofonds
- Kadaster
- Vfonds met middelen uit de Nationale Postcode Loterij, de Bankgiroloterij en de Nederlandse Loterij
- Arcadis
- Sweco
- Avitec Infra en Milieu
- Brands Bouw BV

DRENTS
ARCHIEF

DRENTS ARCHIEF
Brink 4 | entree Museumlaantje
9401 HS Assen
Postbus 595, 9400 AN Assen
0592 313523
info@drentsarchief.nl
www.drentsarchief.nl

Vormgeving: Jolanda Schachtschabel - Buro1988